

En välbevarad förhistorisk hård på botten av Suorvadammen.

Slutundersökning nr 3 i Västergötland

I Ale kommun intill Kattlebergs södra ände gjordes flera forntida fynd under 1920-talet. De innefattade bland annat spånspetsar, knivar och skrapor av flinta. Platsen ligger i Göta älvdal och har registrerats som en stenåldersboplats med beteckningen Skeplanda 32. Undersökningen av Skeplanda 32 är den tredje av tre slutundersökningar AC genomför i socknen under 2009.

Samråd om nästa projektaktivitet med den nyligen slagna boplatsytan Skeplanda 32 på åkern t.h.

Fjällarkeologi

Vindkraftverk i världsarvet? Ett annorlunda utredningsuppdrag pågår i Suorvadammen på gränsen mellan Jokkmokks och Gällivare kommuner, inne i världsarvet Lapponia.

Suorvadammen är Sveriges näst största reglerade vattenyta. Dammen byggdes på 1920-talet och har senare höjts i två etapper. Stora områden gynnsamma boplatslägen och bra betesmark lades då under vatten, och tillsammans med dem förstås även många fornlämningar.

Resultat? På dammbotten finns fornlämningar kvar i vissa topografiska lägen. Anläggningarna är ofta anmärkningsvärt välbevarade, men erosions-skadorna uppenbara. Ibland har stora landmassor sköljts iväg. Vi misstänker att exempelvis stenåldersboplatserna i dag ligger på botten av dammen, bortspolade med ändringarna i vattenstånd. Men hårdar av olika åldrar ligger ofta kvar.

Här en överdämd, sentida kåtahård från en boplats vid Lapsejåhká.

Hänförande utsikt över Göta älvdal från undersökningsområdet.

Under perioden 29 juni – 17 juli 2009 pågår en särskild arkeologisk undersökning av boplaten Skeplanda 32 för att öka vår kunskap om invånarna och om deras verksamheter just där. Undersökningen har pågått i två dagar och alla resultat är ännu preliminära. Men hittills har vi funnit föremål som placeras en del av boplaten i en groperamisk tradition, en kustnära livsstil under yngre stenålder. Fynden är omkring 5 000 år gamla. Men boplaten är stor och sträcker sig över flera höjdkurvor. Därför räknar vi med att livsbetingelserna på platsen lockat till bosättning under flera förhistoriska perioder. Under de skriftliga källornas tid verkar ingen ha bott här, men området har brukats som åker mycket länge.

Plöjning föregår harvning som förberedelse för ytplockning av fynd: Skeplanda 32.

Slutundersökning nr 2 i Skeplanda

Undersökningen av den lilla boplaten Skeplanda 230 avslutades den 22 maj. Sparsamt med flintavslag och –spån samt två kokgröpar blev resultatet.

Såvitt vi kan bedöma utan genomförda 14C-dateringar levde de som använde platsen under neolitisk tid. Det var en tid, då invånarna idkade jordbruk och boskapsdrift i liten skala. Boplaten är begränsad till ytan och bara ca 35×20 meter stor. Den ligger mellan små bergknallar uppe på Kattleberg. Det är en miljö, som är ovanlig för neolitiska boplatser, enligt vad vi vet idag, men Skeplanda 230 utgör knappast en regelrätt boplats. Snarare en plats för tillfälliga stopp. Kanske kan kommande analyser sprida ljus över exakt vad man sysslat med här.